

II. TIENVIITAT RISTIRIITATILANTEISIIN

"Dialogissa on pystyttävä kohtaamaan erimielisyydet ilman vastakkainasettelua ja oltava halukas tutkimaan niitäkin näkökantoja, joita ei itse kannata.

Bohm & Peat, 1992

TAVOITTEET

Harjoitella kunnioittavan kysymyksen muotoilua tienviittojen avulla. Opimme ymmärtämään, että koemme eri asioita loukkaaviksi. Opettelemme, kuinka tienviittojen avulla voimme purkaa ristiriitatilanteissa väärinymmärryksiä ja edetä dialogissa muotoillen kunnioittavampia kysymyksiä.

TARVIKKEET

Tienviitat (liite 14), Auts! Hups! Häh? –kysymyksiä (liite 16)

Muistuta oppilaita, että riippuu aina ihmisistä ja tilanteista, mikä koetaan loukkaavaksi ja mikä ei.

TYÖSKENTELY, VAIHTOEHTO 1

- Jaetaan oppilaat pareiksi tai maksimissaan kolmen hengen ryhmiin. Jokainen ryhmä saa tienviitat.
- Näytetään oppilaille esimerkkilauseita aidoista tilanteista, jotka on koettu loukkaavina. Opettaja valitsee yhden esimerkkilauseista. Mietitään tienviittojen avulla, mikä lauseessa on loukkaavaa ja miten tienviittojen avulla lauseen voisi muotoilla kunnioittavaan muotoon.
- Tämän jälkeen jokainen ryhmä valitsee yhden lauseen ja pyrkii muuttamaan sen kunnioittavampaan muotoon käyttäen tienviittoja.

YHTEINEN KOONTI

Käydään ryhmien vastaukset yhdessä läpi. Pohditaan, muuttuiko kysymyksen sisältö ja saatiinko kysyttyä se, mitä haluttiin tietää. Onko olemassa asioita, joita ei ole kohteliasta kysyä toiselta?

Loppuun koonti itse tehtävästä:

- Mitä tunne- ja vuorovaikutustaitoja tehtävä mielestänne kehittää?
- Mitkä timantit olisitte antaneet itsellenne tästä tehtävästä?

TYÖSKENTELY, VAIHTOEHTO 2

- Anna oppilaiden keksiä Auts! & Hups! -tilanteita ryhmissä siten, että tilanteet eivät kuitenkaan sisällä tuttujen ihmisten nimiä tai loukkaa ketään paikalla olijaa. Esimerkit voivat olla myös elokuvissa tai TV-sarjoissa nähtyjä. Oppilaat voivat tehdä kohtauksista omia pieniä näytelmiä tai julisteita.
- Ryhmäläiset esittävät tilanteet muulle luokalle. Kunkin esityksen jälkeen muut ryhmät muotoilevat esitetyn kommentin tai kysymyksen uudestaan kunnioittavan kysymyksen muotoon tienviittoja hyödyntäen.
- Käydään läpi ryhmien uudet muotoilut keskustellen tai näyttelemällä.
- Voit antaa oppilaiden tehdä tilanteista myös omia videoita, joita voitte katsella seuraavalla tunnilla.

AUTS! & HUPS! -LAUSEITA AIDOISTA TILANTEISTA:

1. Jos Jumala rakastaa teitä, miksi hän koko ajan komentelee teitä?
2. Miksi kaikki kristityt vihaavat homoja?
3. Tunnetko koskaan itseäsi alistetuksi musliminaisena?
4. Miksi juutalaiset miehet pukeutuvat hassusti?
5. Eikö teistä ole tyhmää noudattaa kirjaa, jonka ovat kirjoittaneet sivistymättömät ihmiset kauan sitten?
6. Miksi te uskonnolliset ihmiset ajattelette, että tiedätte kaiken paremmin?
7. Eikö sinusta ole epäreilua, että muslimityttöjen pitää peittää hiukset?
8. Kun olet ateisti, mistä voit tietää, ettei Jumalaa ole?